

BONDING

LÁSKA NA PRVÝ POHĽAD

KONTAKT BÁBÄTKA S MATKOU KOŽA NA KOŽU

Pôrod je jedinečnou udalosťou tak v živote matky, ako aj rodiaceho sa dieťaťa. Ide o proces, ktorý nie je riadený vôľou alebo racionálnou časťou mozgu, ale hormónmi, predovšetkým oxytocínom a endorfínmi.

- 1 Ihneď po narodení bábätko bezpečne umiestnime na nahé telo matky.
- 2 Našou snahou je podpora a neprerušovanie kontaktu medzi matkou (či otcom) a dieťaťom najmenej dve hodiny od pôrodu.
- 3 Bábätko jemne osušíme na tele maminky pri zachovaní vlhkých ručičiek. Prekryjeme ho teplou jednorazovou plienkou. Dieťa označíme identifikačným náramkom. Prebieha kontakt „koža na kožu“.
- 4 Hodnotenie zdravotného stavu a prvé ošetrovanie prebieha priamo na tele matky, pokiaľ tomu nebráni iná vážna okolnosť. Prvé ošetrovanie môže prebehnúť až neskôr, a to buď po ošetrovaní popôrodného poranenia, alebo až po dvoch hodinách, kedy je bonding ukončený.
- 5 Pupočník prerušujeme až po jeho úplnom dotepaní, oteckovi ponúkame možnosť si pupočník po založení svorky prestrihnúť.
- 6 Po založení svorky vykonáme zváženie, zmeranie novorodenca (nemeriame novorodencov, ktorí boli v maternici v polohe tzv. koncom panvovým, či novorodencov, ktorí majú väčší popôrodný opuch na vedúcom bode hlavičky). Dieťa sa vracia na telo matky.
- 7 Prvotné ošetrovanie spočíva v zmeraní telesnej teploty v zadočku, popísaní novorodenca (priezvisko na nožičku farbou na dojčatá), meranie obvodu hlavy a hrudníka, ošetrovanie pupočníku, ošetrovanie očí dezinfekčnými kvapkami. Ocko môže byť počas celého ošetrovania bábätko prítomný.
- 8 Podporujeme a pomáhame matke a dieťaťu vo vizuálnom kontakte.
- 9 Podľa potreby pomáhame s prisatím bábätko podľa jeho tempa a pripravenosti.
- 10 Zaisťujeme pohodlnú a bezpečnú polohu pre matku a dieťa po vzájomnej dohode.
- 11 Zabezpečujeme maximálne pokojné prostredie. Sme ústretoví a chránime intimitu novej rodiny. Nerušený kontakt rodiny je dôležitý, ale rovnako tak je dôležité aj zabezpečenie bezpečného bondingu. Dieťa bude v pravidelných intervaloch kontrolované novorodeneckou sestrou alebo pôrodnou asistentkou.
- 12 Sústreďte sa na neopakovateľné chvíle narodenia vášho dieťaťa, bábätko sa rodí iba raz, nechajte si tieto jedinečné chvíle ujsť telefonovaním či fotením.
- 13 Kúpeľ realizujeme po bondingu, na žiadosť matky dieťa nekúpeme, kúpeľ ale realizujeme vždy, keď bola skalená plodová voda, dieťa je veľmi špinavé od smolky, krvi alebo pokiaľ ste tzv. GBS pozitívna (z pošvy vám bol vykultivovaný *Streptococcus agalactiae*).
- 14 Pri prvom kúpaní (alebo pri obliekaní bábätko do čistej bielizne) prebehne prvé pediatrické vyšetrenie a vitamín K aplikujeme injekčnou formou.

BONDING PRI PLÁNOVANOM CISÁRSKOM REZE

- Po pôrode je bábätko prenesené na novorodenecký box. Po vyšetrení lekárom a jeho súhlase je ocko privolaný k novorodencovi a prebehne spolu s ním prvé ošetrenie novorodenca sestrou.
- Po ošetrení preniesieme maminke na pôrodnú sálu bábätko a podáme základné informácie (operácia prebieha v lokálnej anestézii).
- Bonding na operačnej sále realizujeme so súhlasom operatéra a anesteziológa.
- Po operačnom pôrode môže otec matku pri bondingovaní zastúpiť. Pokiaľ si ocko bonding praje, usadíme ho do kresla, dieťa mu vložíme do náruče na holý hrudník a oboch prikryjeme do deky ako jednu bytosť.
- Po ukončení operácie je maminka prevezená na oddelenie šestonedelia, kde bude môcť bondingovanie prevziať. V situácii, že sa nebude dobre cítiť a ocko si želá v tom pokračovať, bude mu tento kontakt umožnený, a to priamo u mamičky na izbe.
- Pohodlná posteľ, kreslo, vankúše, teplá deka.
- Rešpektovanie súkromia.

BONDING

V prípade, že si budete priať bonding, informujte, prosím, pôrodnú asistentku pri prijíme na pôrodnej sále. Pred realizáciou je potrebné odovzdať informovaný súhlas. Ten nájdete na webovej stránke našej nemocnice. Môžete si ho dopredu dôkladne prečítať a vytlačiť. Je nutnosťou, aby bol súhlas podpísaný – ako podpisom mamy, tak aj otca (doprovodu).

ČO JE BONDING?

Emočné spojenie matky s dieťaťom

Bonding je proces vytvárania vzájomného vzťahu medzi matkou a dieťaťom (prípadne otcom) bezprostredne po pôrode. Novorodenec je ihneď po pôrode v priamom kontakte s matkou „koža na kožu“. V tejto chvíli dochádza u matky k významným hormonálnym zmenám, ktoré toto puto ešte upevňujú.

Slovo bonding je odvodené z anglického slova „bond“, ktoré znamená pripútanie, záväzok. Bonding teda vo voľnom preklade znamená „vzájomne sa k sebe pripútať, naviazať“. Ide o prirodzenú vzájomnú reakciu.

Materská náruč je pre bábätko tým najpríjemnejším a najprirodzenejším miestom na svete.

Bonding je návrat k prirodzenému spôsobu pôrodu, a to pri zachovaní modernej zdravotnej starostlivosti. Nie je žiadnou novinkou, je známy už od pradávna.

Vďaka bondingu sa deťom lepšie prekonáva náročná popôrodná adaptácia a vám bonding uľahčuje ľahšie vstúpiť do kúzelného sveta materstva.

VÝHODY BONDINGU

PRE DIEŤA

- Prežíva ihneď po pôrode existenciálny pocit bezpečia, menej plače.
- Lepšie sa stabilizuje dýchanie a srdcový pulz.
- Lepšie si drží termoreguláciu. (Vaše telo pomerne presne reaguje na aktuálnu telesnú teplotu dieťaťa. V prípade, že je bábätko zima, vytvárate viac tepla a naopak.)
- Rúčky bábätko sú od plodovej vody, ktorá má rovnakú vôňu a chuť ako vaše bradavky, čo má tú výhodu, že sa následne ešte viac podporí jednoduchšie prisatie k prsníku, zvyšuje sa tak úspešnosť dojčenia.
- Jednoduchšie sa prisaje k prsníku vďaka tesnejšiemu kontaktu.
- Rýchlejšie si ukladá do pamäti obraz vašej tváre.
- Je ihneď osídlené vašimi baktériami, vytvára sa uňho tzv. mikrobióm.
- V budúcnosti má menšie neurologické problémy.

PRE MATKU

PRE DIEŤA

- Lepšie ste naviazaná na vaše dieťa.
- Lepšie sa vyrovnáte s popôrodnými bolesťami a traumou. Po pôrode sa vám rýchlo vyplavujú hormóny šťastia – endorfíny. Mysel sa vám upína na bábätko a potom lepšie hodnotíte priebeh celého pôrodu.
- Lahšie chápete príčiny plaču svojho dieťaťa.
- Rýchlejšie nastupuje dojčenie, lepšie a dlhšie dojčíte.
- Lepšie sa vyrovnávate so stresom, ktorý so sebou starostlivosť o dieťa prináša.

POVAHA A PODMIENKY K REALIZÁCII BONDINGU

KOŽA NA KOŽU, Z OČÍ DO OČÍ

Plný bonding je 2 hodiny trvajúci nepretržitý kontakt bábätko s vami (či ockom). Nevyžaduje žiadnu špeciálnu prípravu alebo obmedzenie v popôrodnom období.

JE VŠAK POTREBNÉ, ABY BOLI SPLNENÉ PODMIENKY K JEHO REALIZÁCII:

Pôrod prebehol fyziologicky, teda prirodzenou cestou bez použitia kliešťov a zvonu alebo plánovaným cisárskym rezom pri čirej plodovej vode. V ostatných prípadoch sa bonding realizuje podľa stavu bábätko.

Dieťaťko sa po narodení dobre adaptuje na vonkajšie prostredie, nejaví zjavné známky vrodenej vývojovej vady.

Spolu s vami a bábätkom je po spontánnom pôrode na izbe prvej doby pôrodnej ďalšia plnoletá osoba (okrem ošetrojúceho personálu), ktorá bola náležite poučená personálom novorodeneckého oddelenia o zásadách bezpečnosti dieťaťka. V situácii, kde je pri pôrode prítomný pediater, rozhodne on sám, či je možné dieťa ponechať na bondingu. Pokiaľ je prítomná iba novorodenecká sestra, v tomto prípade rozhodne ona, či je bonding u bábätko možný. Prvé chvíle po narodení dieťaťka budete tráviť na pôrodnej sále. Spolu s ockom budete riadne informovaní novorodeneckou sestrou o výhodách, ale aj rizikách samotného bondingu.

V priebehu bondingu bude dieťaťko pravidelne kontrolované zdravotným personálom, ktorý vždy v stanovenom časovom intervale skontroluje celkový stav bábätko – farbu kože, tepelný komfort, zaistenie pupočného pahýlu, správne uloženie dieťaťka na vašom tele a prípadne ešte ďalšie fyziologické funkcie s použitím prístroja – pulzný oxymeter.

Počas bondingu, kedy budete s bábätkom sami (bez prítomnosti zdravotníckeho personálu), zaň preberáte plnú zodpovednosť vy.

Po pôrode cisárskym rezom je možné, aby ocko prevzal bonding za vás. Po operácii, keď bude váš stav stabilizovaný, vás prevezieme na izbu šestonedelia, kde budete môcť ocka vystriedať.

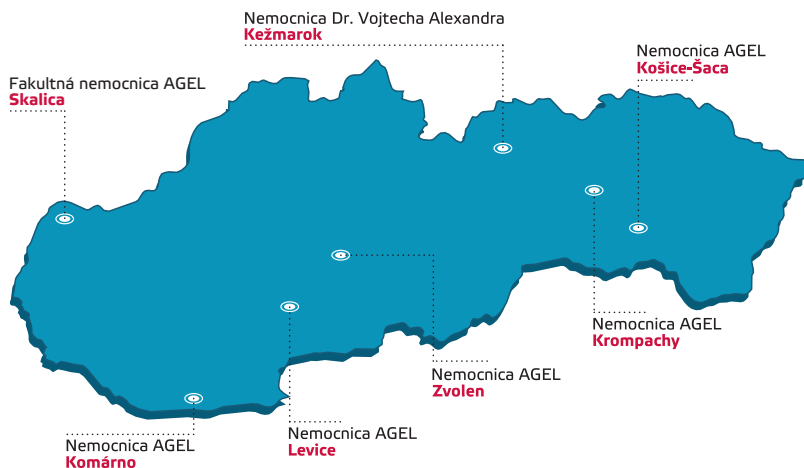
ŠPECIFICKÉ SITUÁCIE:

- Akútny cisársky rez a inštrumentálne vedenie pôrodu (t.j. pôrod za pomoci „prísavného zvonu“ – vakuumextrakcia alebo kliešťami – forceps) nepatria medzi fyziologické pôrody. O bondingu rozhodne prítomný pediater.
- V prípade narodenia nedonoseného novorodenca alebo novorodenca so sťaženou popôrodnou adaptáciou sú možnosti bondingu obmedzené, pretože dieťa vyžaduje špecializovanú starostlivosť. So stabilizáciou stavu rizikového novorodenca časom postupne navyšujeme mieru kontaktu s matkou od vzájomného hľadania a láskania, cez kŕmenie, prebalovanie až po klokanovanie (prikladanie novorodenca na telo rodičov) a dojčenie.
- Matka je pri pôrode bez doprovodu – v tomto prípade bude umožnený bonding za prítomnosti buď novorodeneckej sestry alebo pôrodnej asistentky. Dieťa sa v pravidelných intervaloch monitoruje a sleduje sa jeho stav.
- V prípade komplikácií ako zo strany rodičky, tak zo strany novorodenca, môže byť bonding ukončený zdravotníckym personálom.
- Pokiaľ u matky nastanú zdravotné komplikácie alebo bude príliš unavená, otec môže bonding prevziať.
- Bonding môže byť odmietnutý alebo zrušený, pokiaľ organizačno-prevádzkové dôvody nebudú dovoliť zaistiť dieťaťu a matke štandardný dohľad po dobu bondingu.

BONDING

LÁSKA NA PRVÝ POHĽAD

**RADI VÁM POSKYTNEME VŠETKY INFORMÁCIE
A ODPOVIEME NA OTÁZKY**

Mgr. Mária Srhoľcová - 0908 550 295

www.nemocnicaskalica.agel.sk

www.facebook.com/nemocnicaskalica

Fakultná nemocnica AGEL
Skalica

